Pääomamarkkinoiden valvonta

Eduskunnan talousvaliokunnalle

E-kirje eduskunnalle pääomamarkkinaunionin tulevaisuudesta

Finanssivalvonnan lausunto eduskunnan talousvaliokunnalle

Eduskunnan talousvaliokunta on pyytänyt Finanssivalvonnalta lausuntoa valtioneuvoston selvityksestä pääomamarkkinaunionin tulevaisuudesta (E/44/2024 vp).

Finanssivalvonta kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa ja toteaa lausuntonaan seuraavaa.

1. Yleistä

Finanssivalvonta pitää pääomamarkkinaunionin tulevaisuudesta käytävää keskustelua tärkeänä, jotta EU-alueen pääomamarkkinoiden kilpailukyky voidaan säilyttää ja sitä voidaan edistää. Komissio on pyrkinyt erilaisin toimin pääomamarkkinoiden kehittämiseen. Tulokset eivät toistaiseksi ole olleet merkittäviä. Suurimpana syynä on se, että EU:ssa on rakenteellisia esteitä, jotka vaikuttavat rajat ylittävään palveluntarjontaan ja markkinoiden kehittymiseen. Osaan näistä esteistä on pyritty hakemaan ratkaisuja jo kymmeniä vuosia, mutta jäsenvaltioiden kansallisista intresseistä johtuen esteitä ei ole onnistuttu purkamaan.

2. Valvonnallisia näkökulmia

Valvontaviranomaisten näkökulmasta on tärkeää, että pääomamarkkinoita koskeva EU-sääntely on yksinkertaisempaa ja sääntelyn tarve on tarkkaan harkittua. Esimerkiksi komission tekemät vaikutusarviot lainsäädännön kustannusvaikutuksista voivat olla huomattavan alimitoitettuja tai hyödyt ylimitoitettuja. Tällöin sääntely ei vastaa alkuperäiseen tavoitteeseen ja realistisimmilla kustannusarvioilla osa sääntelyhankkeista saattaisi jäädä toteutumatta tai toteutuisi erilaisena.

Toisinaan lainsäädännöllä pyritään kannustamaan vähittäissijoittajia sijoittamiseen esimerkiksi asettamalla vaatimuksia yksinkertaisemmille sijoitustuotteille ja markkinoinnille. Tavoite vähittäissijoittajien aktivoimiseksi markkinoilla on tärkeää. Samalla on kuitenkin arvioitava, millä keinoin

lainsäädännöllä kannattaa puuttua tuotekehitykseen, jotta tuotteita myös tarjotaan markkinoille.

Eurooppalaiset pääomamarkkinoita valvovat viranomaiset ovat antaneet näkemyksensä pääomamarkkinaunionin kehittämisestä osana Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (ESMA) kannanottoa[1]. Kannanotossa esitetään 20 erilaista suositusta, jotka jakaantuvat teemoittain:
- sijoitusmahdollisuuksien lisäämiseen EU-alueen kansalaisille,
- eurooppalaisten yritysten rahoituksen parantamiseen sekä
- valvonnan muutoskykyyn, johdonmukaisuuteen ja globaaliin kilpailukykyyn.

Eri asiantuntijatahojen tekemistä aloitteista Suomen pääomamarkkinoiden kilpailukyvyn kannalta merkityksellisimmät liittyvät verolainsäädännön uudistamiseen, maksukyvyttömyys- ja yhtiölainsäädännön harmonisointiin EU:ssa sekä tiettyjen pääomamarkkinoilla toimivien kriittisten toimijoiden valvonnan keskittämiseen ESMAlle.

Euroopan pääomamarkkinan houkuttelevuuden ja kilpailukyvyn kannalta arvioita rakenteellisten muutosten tarpeellisuudesta olisi edistettävä nopeasti.

Sähköisesti allekirjoitettu

FINANSSIVALVONTA

Taipale Armi 91237320B

Armi Taipale
osastopäällikkö

[1] https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/2024-05/ESMA24-450544452-2130_Position_paper_Building_more_effective_and_attractive_capital_markets_in_the_EU.pdf